

# REFERAT Regionsrådet d. 23-06-2010

**Mødedato** Onsdag d. 23. juni 2010 kl. 13:00

**Mødested** Regionsrådssalen, Regionshuset Viborg, Skottenborg 26, 8800 Viborg

# **Indholdsfortegnelse**

|                                                                                               |   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Udmelding af ramme for Budget 2011 på grundlag af aftale mellem regeringen og Danske Regioner | 3 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---|

# **Punkt 1: Udmelding af ramme for Budget 2011 på grundlag af aftale mellem regeringen og Danske Regioner om regionernes økonomi for 2011**

1-21-78-2-10

## **Resume**

Denne sagsfremstilling beskriver forslag til budgetrammerne for 2011.

Økonomiaftalen om regionernes økonomi i 2011 mellem regeringen og Danske Regioner blev indgået den 12. juni 2010. Økonomiaftalen tildeler Region Midtjylland en rammeudvidelse på sundhedsområdet på 430 mio. kr. I budgetrammerne indregnes den økonomiske ubalance på sundhedsområdet i 2010 og det forventede udgiftspres i 2011. Det giver en ubalance på 547 mio. kr. i budget 2011 og frem, som foreslås dækket ved besparelser på 284 mio.kr., forbedringen af bloktilskuddet på 61 mio. kr. og DUT regulering på 13 mio. kr. samt lånefinansiering på 189 mio. kr.

Den 21. juni 2010 er der mellem Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Venstre og Dansk Folkeparti indgået aftale om foreløbige budgetrammer for 2011 samt om fremrykning af besparelser til 2010.

## **Indstilling**

### **Forretningsudvalget indstiller,**

- at budgetrammerne for driftsbudgettet vedrørende det somatiske område, behandlingspsykiatrien, Regional Udvikling og administration godkendes som grundlag for det videre arbejde med forslag til Budget 2011,
- at administrationen til 1. behandlingen af forslag til Budget 2011 i august udarbejder forslag til investeringsplan for 2011 og overslagsårene 2012-2014, samt oplæg til drøftelse af principperne for økonomi- og aktivitetsstyring i 2011,
- at der oprettes særskilte bevillinger i driftsbudgettet vedrørende: - Fællesomkostninger og administrationsomkostninger vedrørende de regionale udviklingsopgaver - Det præhospitale område - Medicintilskud, praksisområdet,
- at aftale om foreløbige budgetrammer for 2011 samt forudsatte besparelser i budget 2010 danner grundlag for udarbejdelsen af forslag til Budget 2011 og at budgetrammerne tilpasses i overensstemmelse hermed, og
- at der til 1. behandlingen af forslag til Budget 2011 i august forelægges indstilling om resultatet af kommunernes overvejelser om tilbageførsel af 40 mio. kr. vedrørende regionens overskud på det sociale område, og der forelægges oplæg vedrørende kommunernes intentioner om at reducere takstgrundlaget 2011 med 5 % og indstilling til beslutning i konsekvens heraf.

## **Sagsfremstilling**

Økonomaftalen om regionernes økonomi i 2011 mellem regeringen og Danske Regioner blev indgået den 12. juni 2010, og der er dermed skabt et grundlag for den videre politiske behandling af Budget 2011 for Region Midtjylland. Økonomaftalen medfører, at rammen for Regional Udvikling reduceres i et mindre omfang, hvilket beskrives sidst i sagsfremstillingen. Økonomaftalen vedrører i øvrigt primært sundhedsområdet, hvor også Region Midtjylland har de største udfordringer.

Økonomaftalen skal vurderes i sammenhæng med ubalancen i regionens økonomi for 2010 og det forventede udgiftspres for 2011 og frem.

Regionens økonomiske udfordring i 2010 på sundhedsområdet blev beskrevet i økonomirapporten pr. 30. april 2010 jf. som blev fremlagt på regionsrådets møde den 16. juni 2010. Det forventede udgiftspres for 2011 er blevet præsenteret på regionsrådets budgetseminarer den 25. maj og 14. juni 2010.

Der er den 21. juni 2010 mellem Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Venstre og Dansk Folkeparti indgået aftale om foreløbige budgetrammer for 2011 samt om fremrykning af besparelser til 2010. Aftalen betyder, at der gennemføres besparelser på 284 mio. kr. i 2011. Aftalen er vedlagt som bilag. Aftalen fastlægger de overordnede rammer for budget 2011. Desuden beskriver aftalen hvilke strukturbesparelser, der gennemføres, samt fordeler rammebesparelserne på hospitalerne i 2010 og 2011.

Det vedlagte notat "Udmelding af rammer for budget 2011" beskriver budgetrammerne for 2011 samt de bagvedliggende forudsætninger for rammerne. Forslag til budgetrammer fremgår af tabellen side 13 i notatet.

Fastsættelsen af rammerne er baseret på den økonomiske situation, der er beskrevet i tabel 1 nedenfor.

**Tabel 1. Oprettelse af den økonomiske balance på sundhedsområdet 2010 og 2011**

| <b>Mio. kr.</b><br>(+ =overskud/- =underskud) | <b>2010</b>  | <b>2011</b> | <b>2012</b> |
|-----------------------------------------------|--------------|-------------|-------------|
| <b>I alt merudgifter</b>                      | <b>- 353</b> | <b>-547</b> | <b>-547</b> |
| Finansiering:                                 | 353          | 547         | 547         |
| Heraf:                                        |              |             |             |
| 1. Lånefinansiering                           | 210          | 189         | -           |
| 2. Regulering af bloktilskud                  | -            | 61          | 250         |
| 3. DUT-sager                                  | 40           | 13          | 13          |
| 4. Besparelser der gennemføres                | 103          | 274         | 274         |
| 5. Ændret niveau for §2 og §3 aftaler         |              | 10          | 10          |
| <b>Balance</b>                                | <b>0</b>     | <b>0</b>    | <b>0</b>    |

Som det fremgår heraf, er der en udfordring med merudgifter på sundhedsområdet på 353 mio. kr. i 2010 stigende til 547 mio. kr. i 2011.

#### **Økonomaftalen på Sundhedsområdet.**

Økonomaftalen er indgået inden for en ramme på 5 mia. kr. i perioden 2011 – 2013. Realvæksten er fordelt således:

**Tabel 2. Den overordnede realvækst på sundhedsområdet i økonomaftalen 2011**

| <b>Mio. kr.</b> | <b>2011</b> | <b>2012 - 2013</b> |
|-----------------|-------------|--------------------|
| Landsplan       | 2.000       | 3.000              |

Regionerne har under ét haft en udgiftsvækst på ca. 1.200 mio. kr. fra 2008 til 2009 til svært styrbare udgifter som f.eks. sygehusmedicin, praksissektoren, patientbefordring, patientskadeerstatning og respiratorpatienter. Relativt set har udgiftsvæksten været lidt højere i Region Midtjylland end i andre regioner. Realvæksten har været væsentlig over det forudsatte niveau i de årlige økonomiaftaler.

Aktivitetsudviklingen har de seneste år ligget på 5-6 %. Det forudsatte niveau for finansiering af aktivitetsstigningen har i økonomiaftalerne ligget på 3 ½ %.

Det tillægges i Økonomiaftalen afgørende betydning, at der udarbejdes et realistisk budget til de svært styrbare udgiftsområder. Økonomiaftalen 2011 forudsætter, at regionerne gennemfører den nødvendige prioritering, således at der kommer mere fokus på de svært styrbare udgiftsområder, og at der sker en kraftig opbremsning i aktivitetsstigningen.

Realvæksten er i 2011 aftalt til 2 mia. kr. på landsplan og 430 mio. kr. for Region Midtjylland. Realvæksten forventes at blive på 1,5 mia. kr. i henholdsvis 2012 og 2013. Med forudsætningerne i økonomiaftalen 2011 fordeles realvæksten på landsplan og i Region Midt på følgende måde:

**Tabel 3. Fordeling af realvæksten i økonomiaftalen 2011**

| Mio. kr.                     | Alle regioner | Region Midtjylland |              |            |            |            |
|------------------------------|---------------|--------------------|--------------|------------|------------|------------|
|                              | B 2011        | BO 2012            | BO 2012      | BO 2011    | BO 2012    | BO 2012    |
| Aktivitetsløft               | 612           | 112                | 112          | 131        | 25         | 25         |
| Heraf:                       |               |                    |              |            |            |            |
| * stigning i procent         | 3 %           |                    |              |            |            |            |
| * aktivitetsstigning i 2011: | 1.836         |                    |              | 391        |            |            |
| * produktivitet: 2 %         | -1.224        |                    |              | -260       |            |            |
| <b>Sygesikringsmedicin</b>   | <b>213</b>    | <b>213</b>         | <b>213</b>   | <b>48</b>  | <b>45</b>  | <b>45</b>  |
| <b>Praksissektoren</b>       | <b>300</b>    | <b>300</b>         | <b>300</b>   | <b>64</b>  | <b>64</b>  | <b>64</b>  |
| <b>Øvrige sygehusopgaver</b> | <b>875</b>    | <b>875</b>         | <b>875</b>   | <b>187</b> | <b>186</b> | <b>186</b> |
| <b>I alt</b>                 | <b>2.000</b>  | <b>1.500</b>       | <b>1.500</b> | <b>430</b> | <b>320</b> | <b>320</b> |

#### Aktivitetsløft:

Region Midtjylland har til øget aktivitet i 2011 en ramme på 131 mio. kr. Denne anvendes på følgende måde:

- I forbindelse med sparekataloget er der på forhånd fordelt 105 mio. kr. mellem hospitalerne, hvoraf hospitalerne allerede har udarbejdet forslag til indregning af aktivitetsmidler for 90,2 mio. kr. i 2011.
- Aktivitetsløftet 2011 indeholder merudgifter til sygehusmedicin for ca. 15 mio. kr. Disse midler tillægges puljen til ny dyr medicin.

Der resterer herefter 11 mio. kr. Midlerne reserveres til budgetforligsdrøftelserne.

Der vil ikke være yderligere midler til øget aktivitet på hospitalerne i 2011.

Det bemærkes, at aktivitetsstigninger skal dække øget aktivitet på egne hospitaler såvel som aktivitetsstigninger i

andre regioner og på privathospitaler. En begrænset aktivitetsstigning på 3 % rummer en risiko for, at flere patienter benytter sig af det udvidede frie valg. Den offentligt finansierede aktivitet på private hospitaler og klinikker udgjorde i 2009 godt 2 %. Det er i økonomaftalen 2011 forudsat, at dette niveau ikke ændres i 2011.

Som det fremgår af oversigten i tabel 3, kan det forventes, at der i budgetoverslagsår 2012 og 2013 er 25 mio. kr., som enten kan anvendes til finansiering af meraktivitet ud over en produktivitetsstigning på 2 % eller som kan være til rådighed for finansiering af kræftpakke 3.

#### **Sygesikringsmedicin:**

Der budgetteres på aftaleniveau med en realvækst på 48 mio. kr.

Det noteres, at Region Midtjylland de sidste par år har haft større stigning i realudgifterne end landsgennemsnittet. Det forudsættes at området følges tæt, og at alle muligheder for at begrænse udgiftsvæksten udnyttes.

#### **Praksissektoren:**

Der budgetteres på aftaleniveau med en realvækst på 64 mio. kr.

Region Midtjylland har de sidste par år haft en større udgiftsvækst end landsgennemsnittet. Det forudsættes at området følges tæt, og at alle muligheder for at begrænse udgiftsvæksten udnyttes.

#### **Øvrige sygehusopgaver:**

Til øvrige sygehusopgaver afsættes 187 mio. kr., hvortil kommer 15 mio. kr. fra aktivitetsløftet til dækning af udgifter til ny medicin. I alt afsættes 202 mio. kr. på fælleskonti til senere udmøntning.

Der er stor usikkerhed omkring merudgifter til sygehusmedicin og nye behandlinger. Der er fra 2009 til 2010 skønnet en udgiftsvækst på i alt 250 mio. kr., hvilket er væsentligt over det niveau, der kan afsættes i 2011.

Der er et stort behov for skærpet prioritering af nye behandlinger og ny sygehusmedicin. Der er med økonomaftalen for 2011 lagt op til begrænset udgiftsvækst på disse områder.

Kan udgiftsvæksten på de svært styrbare udgiftsområder ikke rummes inden for den afsatte ramme, vil der skulle gennemføres kompenserende besparelser på andre bevillingsområder.

I forbindelse med Regionsrådets 1. behandling af budget 2011 udarbejdes forslag til økonomistyringsmodel, således at der samlet sikres budgetoverholdelse, hvis der opstår merudgifter.

#### **Økonomaftalen for Regional Udvikling.**

Der er aftalt en samlet reduktion af budgetterne på 12 mio. kr. i 2011, 25 mio. kr. i 2012 og 50 mio. kr. i 2013.

For Region Midtjylland udgør den reducerede ramme 2,5 mio. kr. i 2011, 5,3 mio. kr. i 2012 og 10,6 mio. kr. i 2013.

Der lægges vægt på, at det først og fremmest er de administrative udgifter, der reduceres. Der udarbejdes et forslag til udmøntning af rammereduktionen til regionsrådets 1. behandling af budget 2011.

#### **Økonomaftalen vedrørende anlægsbudgettet.**

##### **Der er aftalt følgende anlægsrammer for 2011**

| <b>Mio. kr.</b>                          | <b>Landsplan</b> | <b>Region Midtjylland</b> |
|------------------------------------------|------------------|---------------------------|
| Anlægsudgifter (netto)                   | 3.190            | 678                       |
| Heraf: Deponering til kvalitetsprojekter | 1.018            | 216                       |
| IT-pulje til fælles projekter            | 50               | -                         |

Der udarbejdes forslag til anlægsbudget 2011 og budgetoverslagsårene 2012 – 2014 i forbindelse med Regionsrådets 1. behandling af budget 2011.

## **Socialområdet**

Kommunekontakt Rådet (KKR) har på sit møde den 2. juni 2010 besluttet, at der indarbejdes en reduktion af taksterne på det specialiserede socialområde med 5 % i Rammeaftalen for 2011. Der vil til 1. behandling af forslag til Budget 2011 blive forelagt oplæg om og indstilling til beslutning i konsekvens heraf.

Herudover har kommunerne drøftet regionsrådets beslutning om tilbagebetaling af 40 mio. kr. af regionens overskud på socialområdet. Kommunerne er inde i nærmere overvejelser om, hvorvidt de ønsker, at tilbagebetalingen skal ske ved den foreslåede udbetaling eller ved en regulering af de fremtidige takster.

### **Oprettelse af nye bevillingsområder.**

Det foreslås, at det præhospitale område oprettes som egen bevilling. Indstillingen følger af den organisatoriske omlægning på området, hvor der er oprettet en selvstændig præhospital driftsorganisation.

Det foreslås derudover, at medicintilskud for praksisområdet oprettes som egen bevilling. Begrundelsen for at oprette området som egen bevilling er, at udgiftsvæksten her er snævert forbundet med den statslige garantiordning, mens der ikke er aftalt alment gældende principper for refusion af udgifter til det øvrige praksisområde.

Endvidere vil forslaget til budgetrammer for Regional Udvikling være præget af, at der i Budget- og regnskabssystemet er udmeldt nye regler vedrørende kontering af administrative udgifter. Fremover skal de centrale administrative omkostninger henføres til et særskilt bevillingsområde "Fællesomkostninger og administrationsomkostninger vedr. regionale udviklingsopgaver". Oprettelsen af det nye bevillingsområde er budgetneutral, idet midlerne flyttes fra de øvrige bevillingsområder til det nyoprettede bevillingsområde.

Oprettelsen af de ovennævnte områder som bevillinger har ikke betydning for den konkrete anvendelse af de relaterede budgetmidler, men betyder, at der ikke kan omplaceres budget mellem de ovennævnte områder og andre områder uden politisk godkendelse.

## **Beslutning**

Regionsrådet vedtog,

at budgetrammerne for driftsbudgettet vedrørende det somatiske område, behandlingspsykiatrien, Regional Udvikling og administration godkendes som grundlag for det videre arbejde med forslag til Budget 2011,

at administrationen til 1. behandlingen af forslag til Budget 2011 i august udarbejder forslag til investeringsplan for 2011 og overslagsårene 2012-2014, samt oplæg til drøftelse af principperne for økonomi- og aktivitetsstyring i 2011,

at der oprettes særskilte bevillinger i driftsbudgettet vedrørende: - Fællesomkostninger og administrationsomkostninger vedr. de regionale udviklingsopgaver - Det præhospitale område - Medicintilskud, praksisområdet,

at aftale om foreløbige budgetrammer for 2011 samt forudsatte besparelser i budget 2010 danner grundlag for udarbejdelsen af forslag til Budget 2011 og at budgetrammerne tilpasses i overensstemmelse hermed, og

at der til 1. behandlingen af forslag til Budget 2011 i august forelægges indstilling om resultatet af kommunernes overvejelser om tilbageførsel af 40 mio. kr. vedrørende regionens overskud på det sociale område, og der forelægges oplæg vedrørende kommunernes intentioner om at reducere takstgrundlaget 2011 med 5 % og indstilling til beslutning i konsekvens heraf.

Fælleslisten stemte imod.

Vagn Larsen, Susanne Buch Nielsen, Henning Gjellerod, Niels Callesøe og Poul A. Christensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

## **Bilag**

Aftale om foreløbige budgetrammer for 2011 samt forudsatte besparelser i budget 2010

Notat Udmelding af rammer for Budget 2011 af 22. juni 2011 \_tilrettet efter aftale d. 21. juni 2010

Notat om Region Midtjyllands langfristede gæld og udgifter til afdrag og renter

Aftale om regionernes økonomi for 2011

Økonomiaftalen, balance 2011

Økonomiaftalen, Regionsfordelt balance